

інформації в Інтернет-мережі, все ще не обізнана з тими медіа, що пропонують матеріали за їхнім фахом.

Слід погодитися з думкою І. Ю. Гуріненко про доцільність і можливість використання засобів масової інформації в навчальному процесі визначаються їхніми особливостями впливу та сприйняття (Гуріненко І. Ю. Сутність терміна «Медіа-засоби навчання» / І. Ю. Гуріненко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – Запоріжжя, 2009. – Вип. 3 (56). – С. 182).

Використання медіатекстів в рамках вивчення курсу «Українська мова за фаховим спрямуванням» має на меті спонукати студента не просто до засвоєння певного об'єму наукового матеріалу, соціального досвіду, зафіксованого у вигляді навчальної інформації, а до формування здатності на основі цих знань самостійно виконувати складні спеціалізовані виробничі завдання у майбутній галузі професійної діяльності, зокрема в нестандартних ситуаціях.

Моделюючи на заняттях реальні ситуації з професійної діяльності майбутніх спеціалістів, викладач сприяє усвідомленню потреби опанування мовою професійного спрямування на високому рівні, що безперечно підвищує мотивацію. Яскраві зразки таких ситуацій, зокрема у галузі права, пропонують викладачеві сьогодні різноманітні медіа.

Застосування медіазасобів навчання дає можливість також яскраво проілюструвати тактику та стратегію прийняття правових рішень, елементи юридичної психології, етику та діяльність з представництва інтересів громадян та юридичних осіб в судах, державних органах, органах місцевого самоврядування, риторику та судове мовлення.

Таким чином, медіаосвіта, завданням якої є ґрунтовна підготовка нового покоління до активної життєдіяльності в умовах стрімкого розвитку інформаційно-технологічного суспільства, має перспективи використання як методу підготовки молоді до успішного функціонування в інформаційному суспільстві в умовах навчально-виховного середовища вищих юридичних навчальних закладів.

Шмотіна О. В.

*Відокремлений структурний підрозділ «Миколаївський комплекс
Національного університету «Одеська юридична академія»,
викладач кафедри гуманітарних дисциплін*

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНОГО ВНЗ

Розвиток нових засобів комунікації, становлення процесу правової інтеграції та гармонізації у країнах Європейського Союзу, процес адаптації законодавства України до вимог Європейського законодавства є тими фак-

торами, що привертають значну увагу до питань міжмовної комунікації у сфері права за кордоном та в Україні. За таких умов проблема формування іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності стає однією із важливих проблем сучасної вищої освіти.

Ефективність професійної та мовної освіти майбутнього спеціаліста багато в чому визначаються прийнятою в суспільстві на певному етапі його розвитку освітньою концепцією та побудованою на її основі моделлю підготовки спеціаліста. Сьогодні такою провідною концепцією можна вважати компетентісний підхід.

Компетентісний підхід передбачає створення нової освітньої моделі спеціаліста, який володіє сформованою професійною компетентністю. Для досягнення цієї мети можна виокремити наступні напрямки в сучасному суспільстві: інформатизація освіти, навчання іноземним мовам, оволодіння соціально-економічними знаннями. Таким чином актуальним стає питання модернізації іншомовної освіти в немовних вузах з позиції компетентісного підходу.

Розширення економічних, культурних, освітніх зв'язків з іноземними країнами, велика кількість літератури іноземними мовами, можливість отримати професійну інформацію в мережі Інтернет, міжнародний обмін студентами та спеціалістами вимагають від сучасного спеціаліста компетентного володіння іноземною мовою з метою іншомовного професійного спілкування.

На зміну понять «знання», «вміння», «навички» приходять поняття «компетенція» та «компетентність». Але існує певна плутанина в поняттях «компетенція» та «компетентність», а також «мовна компетенція» та «мовна компетентність». Детальний аналіз співвідношення цих понять в своїй роботі наводить Родигіна І. В. (Родигіна І. В. Компетентісно орієнтований підхід до навчання. 2005, с. 16-33).

У широкому сенсі компетентність в основному розуміється як ступінь соціальної й психологічної зрілості людини, яка передбачає певний рівень психічного розвитку особистості, психологічну готовність до певного виду діяльності, що дозволяє індивіду успішно функціонувати в суспільстві та інтегруватися в нього.

У вузькому сенсі компетентність розглядається в якості діяльності характеристики, як міра інтегрованості людини в діяльність. А це передбачає певну світоглядну спрямованість особистості, ціннісне ставлення до діяльності та її предмета.

Компетентність є більш загальне поняття, означає володіння знаннями, навичками та вміннями на певному рівні і відображає результат процесу навчання. Компоненти компетентності визначаються як компетенції і свідчать про процесуальний характер формування компетентності. Тому можна сказати, що дані терміни протиставляються як загальне (компетентність) та часткове (компетенція). Компетентність

співвідноситься з індивідуальним, особистим досвідом, вона стає особистою характеристикою. Якщо компетенція формується під час навчального процесу, то компетентність є індивідуальним надбанням як результат навчального процесу. Поняття компетентності пов'язано з вмінням та спроможністю кваліфіковано діяти, виконувати необхідні завдання або роботу, успішно задовольняти свої індивідуальні та соціальні потреби (Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти. 2003, с. 20-22).

У випадку з мовною компетентністю можна використовувати наступне визначення: « під компетентністю людини розуміють спеціально структуровані (організовані) набори знань, умінь, навичок і ставлень, що їх набувають у процесі навчання. Вони дозволяють людині визначити, тобто ідентифікувати і розв'язувати незалежно від контексту (від ситуації) проблеми, характерні для певної сфери діяльності (Овчарук О. В. Компетентісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. 2004, с. 18).

Підготовка до міжкультурного спілкування в умовах немовного Вузу розуміється як взаємопов'язаний професійно орієнтований комунікативний, когнітивний та загальнокультурний розвиток студентів засобами як рідної, так й іноземної мови. В такому випадку можна говорити про необхідність формування у майбутніх спеціалістів такої професійно орієнтованої комунікативної компетентності, в якій взаємодіють загальнокультурні і професійно орієнтовані знання, вміння, навички і здібності спілкування як рідною, так й іноземною мовою. Тобто, мета іншомовної підготовки студентів немовних вузів (в нашому випадку майбутніх юристів) є формування та розвиток іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності, яку можна визначити як сукупність різноманітних компетенцій: предметної професійної компетенції, інформаційної компетенції, перекладацької компетенції.

Вирізняють різні рівні сформованості іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності. Киктева К. С. пропонує наступну градацію рівнів компетентності майбутніх юристів: професійно обмежений, початковий професійний, середній професійний, високий професійний (Киктева К. С. Межкультурная коммуникативная компетенция как цель иноязычной подготовки будущих юристов в вузе. 2009, с. 189-190).

В якості висновку, можна сказати, що іншомовна професійно орієнтована комунікативна компетентність – це готовність студентів користуватися отриманими знаннями, навичками, вміннями в іноземній мові для вирішення життєвих практичних та теоретичних завдань; здатність майбутнього спеціаліста комунікативно прийнятно та цілеспрямовано варіювати свою мовленнєву поведінку в залежності від мінливих умов міжкультурного спілкування.